

Skarby z Pracowni (22)

Bielsko-Biała. Kresowe Miasta Polskie

Liczącą dobrze ponad 200 stron publikację „Bielsko-Biała. Kresowe Miasta Polskie. Krótki rys historyczny i gospodarczy oraz Przewodnik Turystyczny po Beskidzie Śląskim i Małym z mapką szlaków turystycznych” z tekstem opracowanym przez prof. Zygmunta Lubertowicza wydano nakładem Miasta Bielska w roku 1936.

Już na wstępie mamy ciekawy opis miejscowości:

Bielsko i Biała, to dwa bliźniacze, przemysłowe miasta polskie, wraz z ludnością najbliższej okolicy liczące około siedemdziesiąt tysięcy mieszkańców. Wyróżniają się one wśród miast polskich nie tylko pięknnością i oryginalnością swych budowli, ale także niezwykłym urokiem górskiego położenia, leżą bowiem u stóp lesistego Beskidu Śląskiego... .

Całość została podzielona na dwie podstawowe części. W pierwszej omówiono m. in.: przeszłość Bielska, historię Białej i opisano okręg przemysłowy bielsko-bialski. W drugiej, zatytułowanej „Przewodnik Turystyczny po Beskidzie Śląskim i Małym oraz po dalszych górach” zaproponowano przechadzki w okolicy Bielska i Białej, w Beskid Śląski, Beskid Mały oraz wycieczki ze Śląska w dalsze góry. Do tego dodano wykaz dostępnych map i przewodników. Co ciekawe jeśli chodzi o mapy to zaproponowano zarówno letnie jak i narciarskie, również wojskowe. Jeśli chodzi o przewodniki to oprócz typowych uwzględniono także takie pozycje jak roczniki Wierchów czy roczniki Oddziału PTT „Beskid Śląski” w Cieszynie oraz sprawozdania z działalności Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

W książce zamieszczono wiele ciekawych reklam, w tym zachęcającą do nabywania najnowszego, ilustrowanego przewodnika po Krakowie dr Ireny Turowskiej „Wśród pamiątek Krakowa”, który można było wówczas nabyć we wszystkich księgarniach w cenie 1 zł 50 gr.

Z innych reklam dowiadujemy się np. że „Elegancki Pan zaopatruje się w artykuły męskie tylko w firmie Adolf Ściga Bielsko, Zamkowa 3”. Oprócz reklamy Fabryki Papieru „Solali” w Żywcu umieszczono reklamę Teatru im. Stanisława Wyspiańskiego. Możemy się z niej dowiedzieć, że instytucja pod rządami dyrektora Mariana Sobańskiego obejmowała swoim zasięgiem działania kilkadziesiąt miejscowości. Wśród wielu reklam dotyczących artykułów kosmetycznych i pielęgnacyjnych jedna zapewnia, że „Codzienne pielęgnowanie cery kremem biologicznym Eukutol zapewnia piękną i zdrową cerę!”. Tylko gdzie teraz zdobyć taki krem? Są też reklamy: Browaru Akcyjnego produkującego piwa marcowe i porter, likiery i soki owocowe; Arcyksiążęcego Browaru w Żywcu polecającego wyśmienite piwa: Zdrój Żywiecki, Marcowe oraz Porter-Ale. Z mocniejszych trunków reklamowany jest czysty destylat Stock określany jako Koniak Królów. Jak się dowiadujemy najlepszym wówczas piwem było Książęce Tyskie.

Wracając jednak do podstawowej zawartości niniejszej publikacji to zamieszczono w niej bardzo szczegółowe opisy poszczególnych tras, dzięki czemu każdy wyruszający na trasę był pewien, że dotrze do celu. Do tego w poszczególnych opisach zawarto wiele ciekawych wiadomości historycznych i krajoznawczych. Oczywiście pisownia nieco odbiega od dzisiejszej więc czytając te opisy dzisiaj możemy czasami być zdziwieni ich wymową. Dodaje to jednak kolorytu owej pozycji. Zatem warto po nią sięgnąć.

Dodam jeszcze, że zamieszczono tu także dosyć bogaty wykaz dróg turystycznych (158 tras) oraz podano adresy oddziałów Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego działających w Bielsku, Cieszynie, Katowicach, Białej i Żywcu. Zamieszczono także dziesiątki czarno-białych fotografii dzięki czemu w wielu przypadkach możemy zobaczyć jak wyglądały obiekty, których dzisiaj już nie ma.

Krzysztof Tęcza